

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.

0032 OSLO

Vår ref.:
2013/1618-17485/2013/TRWA

Arkiv:
200

Deres ref.:

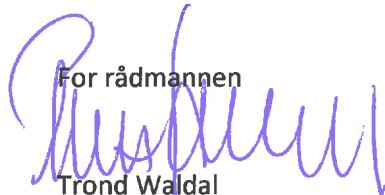
Dato:
21.05.2013

Nye retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester

Ovennevnte ble behandlet som sak 13/82 i møte i formannskapet 16.05.13.

Særutskrift av saken følger vedlagt.

For rådmannen

Trond Waldal
økonomisjef

SAKSFRAMLEGG**Saksgang**

Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Formannskapet	16.05.2013	13/82

Arkivsaksnr: 2013/1618
Klassering: 200
Saksbehandler: Geir Ingar Sørhøy

NYE RETNINGSLINJER FOR BEREGNING AV SELVKOST FOR KOMMUNALE BETALINGSTJENESTER**Trykte vedlegg:**

Høringsbrev fra Kommunal- og regionaldepartementet datert 18.02.13 vedlagt høringsnotat.

Rådmannens forslag til vedtak:

Steinkjer kommune har ingen merknader til forslag til "Nye retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester".

Behandling i Formannskapet - 16.05.2013:

Enstemmig vedtatt som rådmannens forslag.

Vedtak Formannskapet - 16.05.2013:

Steinkjer kommune har ingen merknader til forslag til "Nye retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester".

Saksopplysninger:

Kommunal- og regionaldepartementet har revidert retningslinjene for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester og har sendt disse på høring til kommunene med høringsfrist 20.05.13. Formålet med retningslinjene er å bidra til en god og ensartet praksis for beregning av selvkost på et tjenesteområde.

Et viktig prinsipp i kommunal forvaltning er at innbyggerne ikke skal betale mere for en tjeneste, enn det tjenesten koster. Adgangen til å kreve betaling for tjenester, er hjemlet i de ulike særlovene med tilhørende forskrifter. Viktige kommunale tjenester der selvkost setter den øvre rammen for brukerbetalingen er:

- *Renovasjon* (Lov om vern mot forurensning og om avfall, av 13.mars 1981 § 34) Innenfor avfallsområdet (renovasjon) er det et lovmessig krav om at selvkost skal danne grunnlag for innbyggernes brukerbetaling. Kommunene er altså pålagt å ha full kostnadsdekning.
- *Vann og avløp* (Lov om kommunale vann- og avløpsanlegg av 16.mars 2012 nr. 12 og forurensningsforskriftene av 1.juni 2004) Brukerne av tjenesten bør bære kostnadene fullt ut. Kommunene er imidlertid ikke pålagt full kostnadsdekning.
- *Plan- og byggesaksbehandling* (Plan- og bygningsloven av 27.juni 2008, § 33-1) Brukerbetaling kan maksimalt dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning.
- *Kart- og delingsforretning* (Matrikkelloven av 17.juni 2005, § 32) Brukerbetaling kan maksimalt dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning.
- *Feietjeneste* (Brann- og eksplosjonsvernloven av 14.juni 2002, § 28) Brukerbetaling kan maksimalt dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning.

Selvkost defineres som: Den totale kostnadsøkningen en kommune påføres ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste. Alle henførbare kostnader, både direkte og indirekte, inngår i denne kostnadsberegningen.

Sentralt i retningslinjene for selvkost er *generasjonsprinsippet*, som innebærer at en generasjons brukere ikke skal subsidiere neste generasjon, eller omvendt – men at kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten.

Formålet med retningslinjene er å bidra til en god og ensartet praksis for beregning selvkost på de tjenesteområdene der selvkost skal være grunnlaget eller den øvre ramme for brukerbetaling fra innbyggerne.

I selvkostkalkylen skal følgende elementer tas med i beregningen:

- Direkte kostnader
Lønns- og driftskostnader direkte knyttet til tjenesten.
- Indirekte kostnader
Andel av interntjenester, fordelt etter beregnede fordelingsnøkler.
Eksempelvis andel av regnskaps/innfordring, planlegging av utbygginger, IKT m.v.
- Kapitalkostnader
Består av *Avskrivninger* og *kalkulatorisk rentekostnad (kalkylerente)*
Avskrivninger: Skal være lineære, og fordeles over investeringsobjektets levetid

Kalkulatorisk rentekostnad: Definert som "Alternativkostnaden, eller den avkastning kommunen alternativt kunne oppnå ved å plassere penger tilsvarende investeringsbeløpet i markedet."

I forslaget til nye retningslinjer, er det nærmere redegjort for hvordan selvkostkalkylene i detalj skal bygges opp.

Retningslinjene som nå er ute på høring bygger i hovedsak på de samme prinsippene som den gamle veilederen fra 2003. Men det er gjort noen endringer, samt at enkelte elementer er utdypet og presisert. **Det er gjort endringer på følgende punkter:**

- **Kalkylerenta**
Kalkylerenta skal kompensere kommunen for kapitalen som er bundet opp i investeringene på selvkosttjenestene, uavhengig hvordan investeringene er finansiert. Dagens kalkylerente er satt til effektiv rente på statsobligasjoner med tre års gjenværende løpetid, tillagt 1 prosentpoeng. I høringsutkastet er det foreslått at kalkylerenta i stedet kobles til rentene i pengemarkedet, for i større grad å ta utgangspunkt i det finansmarkedet som kommuner og selskaper som berøres av retningslinjene faktisk står overfor. Hensynet til et stabilt gebyrnivå tilsier etter departementets vurdering at det bør legges et relativt langsiktig rentebegrep til grunn. Det foreslås derfor at kalkylerenta endres til **3-årig swaprente tillagt ½ prosentpoeng.**
- **Kapitalkostnad på indirekte tjenester**
I de nye retningslinjene foreslås det å gi anledning til å beregne kapitalkostnader på indirekte tjenester. Dette for å kompensere for den andel av kapitalbindingen som kommuner/selskaper har på f.eks administrasjonsbygg, IT-utstyr, sentralbord m.v.
- **Nye investeringer**
Kalkulatorisk rentekostnad skal beregnes for hvert års investeringer, uavhengig av når driftsmidlet tas i bruk. Tidligere har man først beregnet rentekostnad når driftsmidlet er ferdig, og tatt i bruk.

I tillegg til endringene som nevnt ovenfor er det foretatt følgende presiseringer:

- **Generasjonsprinsippet**
Generasjonsprinsippet er tydeliggjort på den måten at underskudd eller overskudd på den enkelte selvkosttjeneste bør være tilbakeført i år t+5. I teorien kan da en kommune ha overskudd på selvkostområdet i fem påfølgende år, men da må det etterfølges av fem år med tilsvarende underskudd.
- **Dokumentasjon**
Grunnlaget for selvkostkalkylene må dokumenteres, for å vise at selvkostgebyrene ikke overstiger selvkost både i nåtid og i ettertid. Det bør utarbeides både forkalkyle (budsjett) og etterkalkyle (regnskap).

Det er i høringsnotatet ikke nevnt når de nye retningslinjene skal trå i kraft.